

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Kutnie IV Wydział Pracy stwierdził swoją niewłaściwość miejscową w sprawie z powództwa M. K. przeciwko (...) – komenda Główna (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. o uchylenie kary porządkowej i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy P. w W. wydział Pracy jako Sądowi właściwemu.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd podniósł, iż powód w pozwie nie uzasadnił wyboru właściwości Sądu Rejonowego w Kutnie. Z dokumentów zgromadzonych w aktach nie wynika zaś by była ona uzasadniona jakimikolwiek okolicznościami wymienionymi w art. 461 § 1 kpc. Z odpowiedzi na pozew wynika natomiast, iż powód świadczył pracę w (...) gdzie znajduje się również siedziba jego zakładu pracy. W związku z tym sprawę do rozpoznania przekazano rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy P. w W. jako sądowi właściwości ogólnej dla siedziby pracodawcy.

Sąd podkreślił, iż wskazaną okoliczność uwzględniono na zarzut pozwanego zgłoszony i należycie uzasadniony przed wniaczeniem się w spór co do istoty sprawy.

Ze wskazanym orzeczeniem nie pogodził się powód.

We wniesionym zażaleniu wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie powództwa w Sądzie Rejonowym w Kutnie.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, że przebywa na zwolnieniu lekarskim od 30 czerwca 2014 r. Wskazał, iż z uwagi na stan zdrowia - leczenie psychiatrycznie nie może się przemieszczać. Ponadto nie stać go na dojazdy do W. ok. 130 km. Skarżący wskazał, iż jego żona pracuje na 1/2 etatu i ma zatrudnienie wyłącznie do końca sierpnia 2014 r. Ponadto w chwili obecnej pozostaje na utrzymaniu rodziców ojca zatrudnionego w (...) oraz mamy pracującej w sklepie za najniższą krajową, wychowujących jego małoletniego brata. Żalący nadmienił, iż jego stan zdrowia jest wynikiem działań pozwanego, który zwolnił go z pracy w czasie urlopu wypoczynkowego w przeddzień ślubu. Ponadto wskazał, iż ZUS nie wypłacił mu należnych świadczeń z tytułu choroby bowiem zakład pracy nie przekazał mu stosownych dokumentów.

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie zażalenia, nadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 461 § 1 kpc strona powodowa w sprawach z zakresu prawa pracy może wytoczyć powództwo:

1. przed sądem właściwości ogólnej (zgodnie z art. 27 i 30 kpc w przypadku gdy pozwany jest pracodawcą – wg miejsca jego siedziby),
2. przed sądem, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana,
3. przed sądem, w którego okręgu znajduje się zakład pracy.

Celem wprowadzenia przepisów o właściwości przemiennej było więc ułatwienie uprawnionym dochodzenia roszczeń przez stworzenie tym podmiotom najbardziej dogodnego dostępu do sądu (por. uchwała SN z dnia 4.01.1995 r., III CZP 148/94, OSNC 1995/4/61). Niemniej jednak podkreślenia wymaga, że stworzenie powyższego udogodnienia nie oznacza, iż możliwym jest wystąpienie z powództwem przed dowolnie wybrany Sąd, który z uwagi na jego siedzibę jest

dla powoda najdogodniejszy. Powód z uwagi na brzmienie art. 461 kpc jest bowiem ograniczony w swoim wyborze i może wytoczyć powództwo wyłącznie przed jednym ze wskazanych sądów, pod warunkiem spełnienia ustawowo przewidzianych przesłanek.

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, iż Sąd Rejonowy w Kutnie jest Sądem właściwym miejscowo z uwagi na miejsce siedziby pozwanego, usytuowanie zakładu pracy czy okręgu, w którym praca jest, była lub miała być wykonywana.

Z tych też względów przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Warszawy P. w W., który spełniał wskazane kryteria było uprawnione.

Bez wpływu na powyższą ocenę pozostaje fakt, iż powód jest osobą schorowaną – lecz się psychiatrycznie i z uwagi na trudną sytuację finansową nie stać go na dojazdy do sądu w Warszawie.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy że względy celowościowe, ekonomika procesu, koszty i uciążliwość dojazdu strony czy świadków do W., nie może na gruncie rozpatrywanego przypadku przesądzać o właściwości Sądu Rejonowego w Kutnie. Wskazane kryterium, choćby nawet uzasadnione nie determinuje bowiem właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w sprawach z zakresu prawa pracy, a co za tym idzie nie może zostać uwzględnione przy stwierdzaniu jego właściwości. Jedynie za zgodą obu stron postępowania w myśl art. 461 § 3 kpc Sąd właściwy (a więc ustalony według powyższych zasad) może na zgodny wniosek stron przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, rozpoznającemu sprawy z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych, jeżeli przemawiają za tym względy celowości. Tym samym w chwili obecnej wskazywana trudna sytuacja powoda nie może wpłynąć na rozpoznanie sprawy przez Sąd inny niż (...). Ponadto na marginesie wskazać należy, iż koszty i niedogodności tak prowadzonego postępowania będzie można ograniczyć poprzez ewentualny wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu lub za pomocą pomocy prawnej przez sąd wezwany.

Orzeczenie Sądu I instancji odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, oddalił zażalenie powoda jako bezzasadne.

Zgodnie z art. 108 § 1 kpc. Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

W świetle powyższego rozstrzygnięcie o kosztach następuje dopiero w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Za niedopuszczalne uważa się orzekanie o kosztach procesu wcześniej, ponieważ rozstrzygnięcie o kosztach ma charakter akcesoryjny w stosunku do głównego przedmiotu postępowania. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 2012-05-10, I ACz 708/12, LEX nr 1171393, postanowienie SN z 2012-04-04, I CZ 32/12 LEX nr 1170212).

Pojęcie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd. Postanowieniami takimi nie są orzeczenia mające za przedmiot kwestie wpadkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment bądź pewną fazę postępowania (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 2012-04-19, I ACz 482/12, LEX nr 1171326).

Przez orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji należy rozumieć więc wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo inne orzeczenia, które trwale zamykają drogę do wydania wyroku. Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi co do zasady podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. (por. postanowienie SN z 2012-04-12, II CZ 207/11, LEX nr 1228679). Brak zatem podstaw do orzekania o kosztach procesu na wcześniejszym etapie w orzeczeniach kończących sprawę w określonej części.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, Sąd Okręgowy, orzekając co do prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie przekazania sprawy Sądowi w Warszawie jako sądowi właściwemu miejscowo i rzeczowo, nie wydał orzeczenia, które trwale zamykało drogę do wydania wyroku, lecz jedynie rozstrzygało kwestie wпадkową. Wobec powyższego na gruncie rozpatrywanego przypadku, pomimo wniosku strony pozwanej w tym zakresie, brak było podstaw do orzekania przez Sąd Okręgowy o kosztach związanych z wniesieniem zażalenia.

Z tych też względów orzeczono jak na wstępie.

Przewodnicząca: Sędziowie:

Z. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi i pełnomocnikowi pozwanego.